

РЕШЕНИЕ

№ 5360

гр. София, 23.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. III-Б СЪСТАВ, в публично заседание на трети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Теменужка Симеонова

Членове: Хрипсима К. Мъгърдичян
Георги Кацаров

при участието на секретаря Михаела Огн. Митова
като разгледа докладваното от Хрипсима К. Мъгърдичян Въззивно гражданско дело № 20231100502089 по описа за 2023 година

Производство по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение от 17.08.2022 год., постановено по гр.дело №833/2019 год. по описа на СРС, ГО, 123 с-в, С.О. е осъдена да заплати на ЗД „Б.И.“ АД по иск с правно основание чл. 213, ал. 1, изр. 1 КЗ /отм./ вр. с чл. 49 ЗЗД сумата от **5 275.24 лв.**, представляваща регресно вземане по щета №1603004570/2016 год., с включени ликвидационни разноси от 15 лв., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба – 07.01.2019 год. до окончателното ѝ изплащане, както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК направените разноси по делото в размер на 933.63 лв., като искът е отхвърлен в останалата му част до пълния предявен размер от 6 935.16 лв. и ищецът е осъден да заплати на ответника на основание чл. 78, ал. 3 ГПК направените разноси по делото в размер на 71.80 лв.

Срещу решението в частта му, в която е отхвърлен предявения иск за разликата над 5 275.24 лв. до размера от 5 844.71 лв., е подадена в законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК въззивна жалба от ищеца ЗД „Б.И.“ АД. Жалбоподателят поддържа, че неправилно първоинстанционният съд бил принос от 10 % от страна на водача на процесния автомобил и на това основание намалил размера на присъденото обезщетение. Възражение за съпричиняване не било релевирано от ответника и наличието на подобен принос не бил установен по делото. В отговора на исковата молба били наведени единствено твърдения за управление на превозното средство с несъобразена скорост, а не с превишена скорост. В този смисъл СРС неправилно се бил произнесъл по непредявено възражение за управление

на МПС с превишена скорост. Освен това свидетелските показания не можело да бъдат източник за установяване на обстоятелството с каква скорост се е движел процесния автомобил. Разпитаният по делото свидетел бил заявил, че се е движел със скорост не повече от 60-65 км/ч. За определянето на точната скорост, с която автомобилът бил навлязъл в дупката били необходими обективни данни и специални знания. В заключението по съдебната автотехническа експертиза, липсвал отговор на този въпрос. Ето защо моли решението на СРС да бъде отменено в обжалваната му част, а искът – изцяло уважен. Претендира и присъждането на направените разноси по делото.

Ответникът по жалбата С.О. счита, че решението на СРС следва да бъде потвърдено в обжалваната му част. Поддържа, че според събраните по делото гласни доказателства, които били последователни, логични и непротиворечиви, водачът на процесния лек автомобил се бил движил с превишена скорост към момента на настъпване на процесното произшествие. Следователно той бил улеснил механизма на настъпилото събитие, като значително бил ограничил времето си за реакция по време на управление на превозното средство. Доколкото самият водач бил съобщил неизгодни за него факти, то показанията му следвало да бъдат кредитирани. Доколкото в писмения отговор били въведени възражения срещу твърденията в исковата молба, то при откриването на нови обстоятелства, ответникът имало правото да релевира допълнителни възражения, каквито и действия бил предприел в първоинстанционното производство. Претендира и присъждането на юрисконсултско възнаграждение.

Софийски градски съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното:

Предявен е за разглеждане иск с правно основание правно основание чл. 213, ал. 1 КЗ /отм./ вр. с § 22 от ПЗР на КЗ /в сила от 01.01.2016 год./ вр. с чл. 49 вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо в обжалваната част, но е неправилно.

Ангажирането на отговорността по чл. 213, ал. 1, изр. 1 КЗ /отм./ е обусловено от установяването на следните кумулативни предпоставки: 1/ наличието на валиден договор за имуществено застраховане между увреденото лице и застрахователното дружество /ищец/; 2/ заплащане на застрахователното обезщетение от страна на дружеството-ищец, както и на разноси за неговото определяне; 3/ предпоставките по чл. 49 ЗЗД – вреди; тези вреди да са причинени от лице, на което отговорният по чл. 49 ЗЗД е възложил работа; вредите да са причинени вследствие противоправно деяние при или по повод на възложената работа; причинителят да е действал виновно. Вината се предполага съгласно чл. 45, ал. 2 ЗЗД.

Безспорно е във въззивното производство, а и въз основа на съвкупната преценка на

събраните писмени доказателства, гласните доказателства чрез разпита на свидетеля Б.Й.Г., които следва да бъдат ценени като ясни, последователни, убедителни и неопровергани от останалите данни по делото и заключението на вещото лице по допуснатата и изслушана в първоинстанционното производство съдебна автотехническа експертиза, което подлежи на кредитиране /чл. 202 ГПК/, се установява следното: съществуването на договор за имуществено застраховане „Автокаска“, клауза „Пълно каско“ от 19.02.2015 год., сключен между ищеца, като застраховател и Б.Й.Г., като застрахован, с обект лек автомобил „БМВ Х5“ с рег.№СА **** СР, срок на застрахователно покритие от 00.00 ч. на 20.02.2015 год. до 24.00 ч. на 19.02.2016 год. и уговорена застрахователна премия в размер на 2 295 лв., платима на четири вноски /която е била заплатена/ – за този договор е предвидена писмена форма за действителност, която е спазена, а доколкото е сключен във формата на застрахователна полица, същата съдържа всички необходими задължителни реквизити по чл. 184, ал. 3 КЗ /отм./, като договорът е включвал и обезщетяване при настъпването на щети на застрахованата вещ в резултат на пътнотранспортно произшествие /виж представените по делото Общи условия за застраховка на сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства; на 10.02.2016 год., в 15.00 ч., при движение в гр.София, по ул.“Берименски извор“, на 100 м. от кв. Бенковски, застрахованият лек автомобил попаднал в несигнализирана и необезопасена дупка на платното за движение, в резултат на което били увредени: предна дясна ходова част, гума с джанта, подкалник; на 07.03.2016 год. ищецът изплатил на сервиз „Ауто Клеймс“ ЕООД /извършил ремонта на процесния автомобил/ застрахователно обезщетение в размер на 6 920.16 лв., като за определянето на застрахователно обезщетение направил ликвидационни разноси в размер на 25 лв.; пътят на който е реализираното процесното произшествие, е общински по смисъла на чл. 3, ал. 3 от Закона за пътищата /ЗП/ във вр. с чл. 8, ал. 3 от закона, както и че стойността на ремонта на увредения лек автомобил по средни пазарни цени /с нови части, без отчитане на овехтяване – виж чл. 208, ал. 3 КЗ /отм./, възлиза на сумата от 5 844.71 лв.

Настоящият съдебен състав приема, че с оглед разпоредбите на чл. 19, ал. 1, т. 2 и чл. 31 ЗП задължен да осъществява дейностите по поддържането и ремонта на процесния път е ответникът С.О.. Същият като юридическо лице осъществява дейностите по чл. 30, ал. 1 ЗП чрез своите служители или други лица, на които е възложила изпълнението. В конкретния случай именно бездействието на последните по изграждането, ремонта и поддържането на процесния път е довело и до неизпълнение на задължението по чл. 31 ЗП, поради което ответникът носи отговорност за причинените при процесното ПТП вреди, свързани с неизпълнение на задълженията на неговите служители или други изпълнители. Произходът на установената дупка на пътната настилка е ирелевантен за ангажиране на деликтната отговорност, тъй като ЗП предвижда общо и абстрактно задължение на ответника да поддържа републиканските пътища, без значение под въздействието на какви фактори е настъпила частичната им негодност за осигуряване на безопасен пътен трафик. Следователно увреденият – собственикът на застрахованото МПС, има срещу ответника вземане по чл. 49 вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД. Застрахователят е встъпил в правата на увредения по силата на факта, че е заплатил обезщетение за причинените с деликта вреди и за него е

възникнало регресно право срещу деликвентна /посочените обстоятелства, като включени в основанието на иска, са установени със сила на пресъдено нещо и с влязлото в сила в осъдителната му част първоинстанционно решение, срещу която не е било упражнено право на въззивна жалба от страна на ответника /чл. 298 – 299 ГПК/.

Единствените спорни между страните въпроси по същество във въззивното производство са свързани с това дали възражението за съпричиняване е било своевременно релевирано от ответника и съответно дали е налице съпричиняване на вредоносния резултат от страна водача на процесния автомобил.

При съобразяване на нормите на чл. 131 ГПК и чл. 147, т. 1 ГПК, настоящият съдебен състав приема, на първо място, че възражението за съпричиняване е било своевременно релевирано, доколкото е видно от данните в първоинстанционното производство, че ответникът е депозирал писмен отговор на исковата молба, в който се съдържа възражение за съпричиняване, обосновано с допуснато от водача на процесния автомобил нарушение на правилото на чл. 20, ал. 2 от Закона за движение по пътищата /ЗДвП/, а след събиране на гласните доказателства в проведеното в първоинстанционното производство открито съдебно заседание на 15.06.2021 год. чрез разпита на свидетеля Б.Г., който е съобщил, че се е управлявал процесния автомобил със скорост не по-висока от 60-65 км/ч., ответникът е заявил, че поддържа възражението си, като отделно от това е заявил, че водачът на моторното превозно средство е нарушил и правилото на чл. 21, ал. 1 ЗДвП.

За пълнота и във връзка с оплакванията във въззивната жалба следва да се посочи, че превишената скорост е винаги несъобразена – водачът не може да носи отделна отговорност по чл. 20, ал. 2 и чл. 21, ал. 1 ЗДвП; разпоредбата на чл. 20, ал. 2 ЗДвП установява общо правило, а надвишаването на съответния нормативно фиксиран предел на скоростта е въведено в специален състав заради особеното значение на скоростта като фактор за безопасността на движението /виж Тълкувателно решение № 28 от 28.11.1984 год. по н.дело № 10/1984 год., ОСНК/.

Противно на прието от СРС, въззивният съд счита, че възражението на ответника за съпричиняване се явява неоснователно. Принос по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД има винаги, когато с поведението си пострадалият е създал предпоставки за осъществяване на деликта и за възникване на вредите или е улеснил механизма на увреждането, предизвиквайки по този начин и самите вреди /или необходимо е действията или бездействията на пострадалия да са в пряка причинна връзка с настъпилния вредоносен резултат, т.е. последният да е тяхно следствие/. Релевантен за допринасяне за настъпването на вредите е фактическият принос на пострадалия към вредоносния резултат, а не допуснато от негова страна формално нарушение, необулавящо вредоносния резултат. Тежестта за доказване е върху позоваващата се на съпричиняването страна – ответника – виж задължителните за съдилищата разяснения по т. 7 от ППВС № 17/1963 год. и т. 7 от Тълкувателно решение № 1/2014 год. на ВКС по тълк.дело № 1/2014 год., ОСТК.

В частност, дори и да се приеме, че водачът на процесния автомобил се е движел с

превишена скорост /по-висока от позволената 50 км/ч. в населено място, при движение по път, който не е скоростен – какъвто е разглеждания случай/, по делото липсват каквито и било доказателства, които да обосновават извод, че допуснато от него нарушение на чл. 21, ал. 1 ЗДвП е в причинна връзка с вредоносния резултат, а именно че поведението на водача е допринесло за настъпването на вредата – за възникване на произшествието, за улесняване на механизма на увреждането или за увеличаване на размера на вредите. В този смисъл и при приложение на неблагоприятните последици от правилата за разпределение на доказателствената тежест, СГС е длъжен да приеме, че няма съпричиняване на вредоносния резултат.

Ето защо решението на СРС следва да бъде отменено в обжалваната му част, в която искът по чл. 213, ал. 1 КЗ /отм./ вр. с § 22 от ПЗР на КЗ /в сила от 01.01.2016 год./ вр. с чл. 49 вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД е отхвърлен за разликата над 5 275.24 лв. до размера от 5 844.71 лв. /т.е. за сумата от 569.47 лв./, която претенция подлежи на уважаване, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба – 07.01.2019 год., до окончателното ѝ изплащане. Първоинстанционното решение трябва да бъде отменено и в частта му, в която ищецът е осъден да заплати на ответника разноски за първоинстанционното производство за разликата над 47.17 лв.

По отношение на разноските:

С оглед изхода от настоящия спор и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на жалбоподателя /ищеца/ неприсъдената част от разноските в първоинстанционното производство в размер на 100.79 лв., както и направените разноски във въззивното производство за държавна такса в размер на 25 лв.

На основание чл. 280, ал. 3 ГПК настоящето решение не подлежи на касационно обжалване.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решението от 17.08.2022 год., постановено по гр.дело №833/2019 год. по описа на СРС, ГО, 123 с-в, в частта му, в която е отхвърлен предявения от ЗД „Б.И.“ АД срещу С.О. иск с правно основание чл. 213, ал. 1, изр. 1 КЗ /отм./ вр. с чл. 49 ЗЗД за разликата над 5 275.24 лв. до размера от 5 844.71 лв. /т.е. за сумата от 569.47 лв./, както и в частта му, в която ищецът ЗД „Б.И.“ АД е осъден да заплати на ответника С.О. разноски за първоинстанционното производство за разликата над 47.17 лв., като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА С.О., с адрес: гр.София, ул.*****, да заплати на ЗД „Б.И.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр.София, бул.*****, по иск с правно основание чл. 213, ал.

1 КЗ /отм./ вр. с § 22 от ПЗР на КЗ /в сила от 01.01.2016 год./ вр. с чл. 49 вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД разликата над 5 275.24 лв. до размера от 5 844.71 лв. /т.е. сумата от 569.47 лв./, представляваща регресно вземане по щета №1603004570/2016 год. за платено от ищеца застрахователно обезщетение за имуществени вреди от ПТП, настъпило на 10.02.2016 год. в гр.София, ул.“Беримирски извор“, на 100 м. преди кв.Бенковски, с включени ликвидационни разноси, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба – 07.01.2019 год., до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА С.О., с адрес: гр.София, ул.“****“, да заплати на ЗД „Б.И.“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр.София, бул.“****“, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК направените разноси в първоинстанционното производство в размер на 100.79 лв., както и направените разноси във въззивното производство за държавна такса в размер на 25 лв.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____